

Repo mustra: Zim

PCLinuxOS Magazine – 2023. november

Írta: David Pardue (kalwisti)

Amikor a közösségünk számára cikket készítek elő, akkor az iskolai módszert követem; anyagot gyűjtök különféle online forrásból papírra tollal jegyzetelve. Ezután megpróbálom rendezni a jegyzetoldalamat egyfajta logika szerint, mielőtt vázlatot készítenék és elkezdeném szövegszerkesztővel átírni. Kísérletképpen nekiláttam felfedezni a digitális jegyzetelés világát, hogy lássam, a munkafolyamatom lehetne-e sokkal hatékonyabb és rugalmasabb?

A jegyzetkészítő alkalmazások elterjedése

A kutatás nagy mélységekbe vitt le. Az elmúlt pár évben valósággal felrobbant a jegyzetkészítési iparág. A jegyzetkészítő programok piacának értéke 2026. évben várhatóan eléri az 1,35 milliárd USD-t. Rengeteg alkalmazás van. Legtöbbjük kereskedelmi termék, havi előfizetési díjat kérő modell, ami egy adott szolgáltató rendszeréhez próbálja láncolni a felhasználót a lehető leghosszabb időre. Emellett, a jogvédett alkalmazásoknál, aggódhatunk az adatok védelme és megbízhatósága, vagy adatvesztés miatt. Nézd meg ezt az „Encyclopedia of Note Taking Apps” – a semmiképpen sem teljes – áttekintésként (<https://noteapps.info/>). Az adatállományába jelenleg harmincöt alkalmazás tartozik, ebből csak öt nyílt forráskódú. A Zim még nincs közöttük, de

fontolgtadják a honlaphoz adását.

A digitális jegyzetelés elterjedését ösztönző egyik tényező a Personal Knowledge Management (PKM) koncepció (sic. személyi ismeretkezelés). A PKM a gondolatok, jegyzetek és fájlok rendezésének strukturált rendszere. A PKM egy elterjedt metódusát Second Brain-nek nevezik (Building Second Brain-ként [BASB] is ismert). A Second Brain piaci terminológia a digitális élet rendezésének módszerére és a kreatív potenciál remélt felszabadítására. A koncepciót Tiago Forte, a digitális rendszerezés guruja dolgozta ki. Forte a Building a Second Brain (Profile Books, 2023) könyvében írja le ezt a módszert. Drága online BASB-tanfolyamokat is kínál.

Történelmi távlatból nézve, a PKM egyik legrégebbi példája a feljegyzésgyűjtemény. A feljegyzésgyűjtemények eredetileg az ókori Görögországban és Rómában jelentek meg, az ismeretek gyűjtésére, rögzítésére és feldolgozására. A feljegyzésgyűjtemény vázlatfüzethez hasonlít, tele mindenféle, eltérő dolgokkal, mint: idézetek, feljegyzések, mondások, aforizmák, versek, megfigyelések stb. A beírások gyakran téma és kategória szerint rendezettek. A feljegyzésgyűjteményre híres példa Marcus Aurelius Elmélkedések könyve, ami személyes jegyzetek és idézetek gyűjteményeként indult, Rotterdami Erasmus De copia, szöveggűjteménye (1512) és

John Locke filozófus, A New Method of Making Common-Place-Books (1676) műve. Feljegyzésgyűjtemény készítésének módszerét sok gondolkodó alkalmazta; Thomas Jefferson-nak is volt, illetve olyan írók mint Ralf Waldo Emerson, Mark Twain és Virginia Wolf is alkalmazták ezt a technikát. Arthur Conan Doyle Sherlock Holmes történeteiben Holmes számos feljegyzésgyűjteményt vezetett, amiket néha a kutatásaiban használt fel.

A PKM-ről tárgyalva könnyen eltévelyedhetünk a „végső”, a legtöbbet tudó és legjobban testre szabható jegyzetelő alkalmazás és rendszer keresésének irányába. Ugyanakkor, nem szabad elfelejteni, hogy a PKM csak segítség a munkához és nem a munka maga. A jegyzetelő alkalmazásoktól nem leszünk okosabbak; ahogy Andy Matuschak megjegyzi, „A cél nem a jegyzetkészítés – a cél a hatékony gondolkodás.”

Miért használjunk Zim-et?

Olvasmányaim alapján elhatároztam, hogy kipróbálom a Zim-et, mivel megfelelt elvárásaimnak: FOSS-program; stabil és megbízható; adataim helyben maradnak; a fájlokat sima szöveggént tárolja; és a feljegyzéseket szabványos fájl- és könyvtárstruktúrában tárolja (nem ragad bele valamilyen jogvédett adatbázisba).

commandlinefu.com

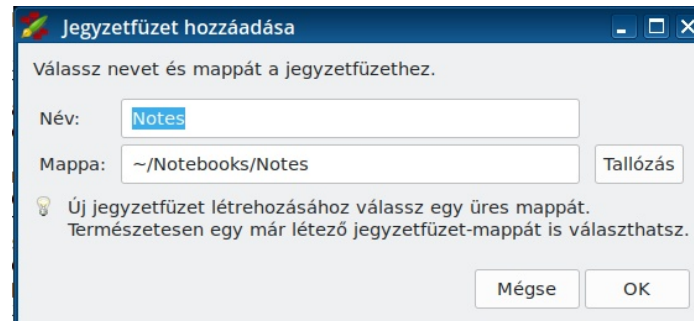
A Zim először 2005-ben jelent meg, kiforrott projekt tizenhét évvel a háta mögött. A Zim fejlesztője Jaap Karssenberg, az ASML-nél (félvezetőipari cég) rendszermérnökként dolgozik. Alkalmazott fizikából doktorált (2006), illetve filozófiai diplomája is van (2007). Karssenberg egyetemi hallgatóként csatlakozott a szabad-szoftver közösséghez. Az első használt programnyelve a Perl volt. A Zim-et napi szinten használja a projektjeihez, tehát megvan a késztetése az aktív karbantartására. Két rövid interjút találtam J. Karssenberggel. A korábbi egy kétnyelvű (spanyol és angol) 2008 októberéből: Entrevista Jaap Karssenberg, el desarrollador de Zim" (<https://tinyurl.com/5af6snbb>). Az Ubuntu Weekly Newsletter (155. sz. - 2009. aug. 9-15) szintén közölt róla egy rövid cikket. „Zim and the Art of Wiki Development”: <https://tinyurl.com/8ee9u7xv>.

Rövid áttekintés a ZIM-ről

A Zim keresztplatformos: Linux, Windows 10 és macOS (High Sierra-tól [10.13] Monterey-ig [12]). Ez egy wiki-oldalak karbantartására szolgáló grafikus szövegszerkesztő. A Wiki, hawaii eredetű szó a „gyors”-ra (kiejtése inkább „vi-ki”, mint „vikk-í”). A Wiki-ket az Apple HyperCard-ja inspirálta; az első nyilvános wiki-t Ward Cunningham programozó készítette 1995-ben. A Zim egy másik meghatározás szerint olyan jegyzetelő alkalmazás, amit feljegyzésgyűjtemények személyes wiki lapok formájában történő kezelésére terveztek. Más szavakkal, tömördek feljegyzésed lehet, amiket tetszés szerint kapcsolhatsz. A wiki-k nagyon hasznosak információátárolásra (p.

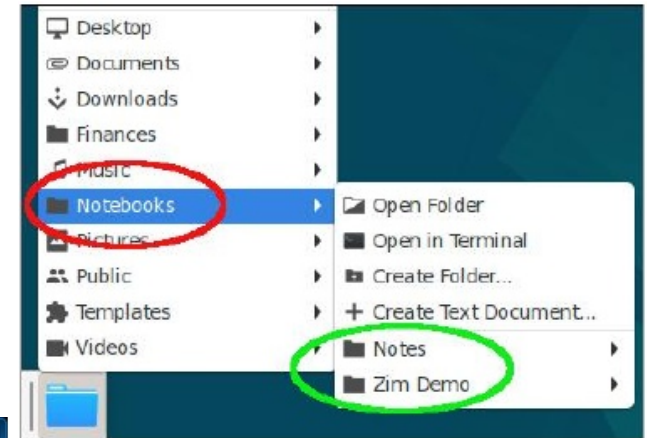
gondolatok, feladatok, hírek, receptek, érdekes idézetek, rendszergazda-feljegyzések) és tudásbázis létrehozására. A wikik másik előnye, hogy a szerkezetük kevésbé kötött, azaz a struktúra igényeidhez alakítható.

A Zim első indításakor kéri a jegyzetfüzet nevének és tároló könyvtárának meghatározását. Én elfogadtam az alkalmazás által javasolt alapbeállítást (de igény szerint módosíthatod).

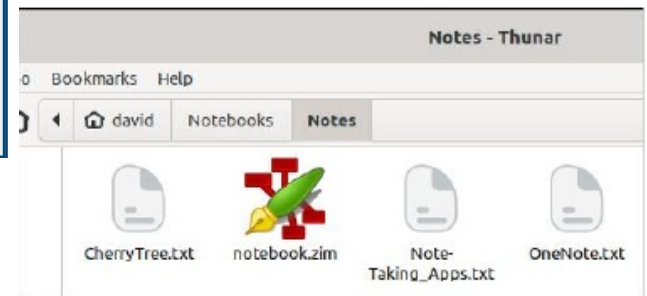

A Zim terminológiája szerint a „Notebook” (jegyzetfüzet) könyvtár, ami Zim oldalakat, mellékleteket és könyvtárakat, további Zim-lapokkal tartalmaz. A Zim-et úgy tervezték meg, hogy a feljegyzések szerkezetét tükröző könyvtárszerkezetet készít, így ha esetleg a Zim elvész, a struktúra megmarad a feljegyzésekhez kapcsolt mellékletekkel. A jegyzetek nem egy nagy, zavaros könyvtárban végzik.

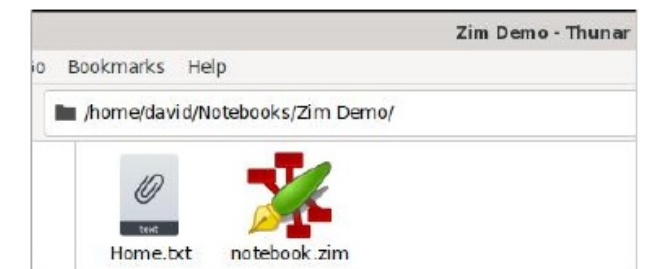
A következő képernyőképen ez az elv tükröződik vissza. A Zim-es **jegyzetfüzetek** könyvtárban két alkönyvtár van: **Notes** (feljegyzések) és egy **Zim Demo** nevű, ideiglenes, teszt könyvtár: (jobbra, fönt)

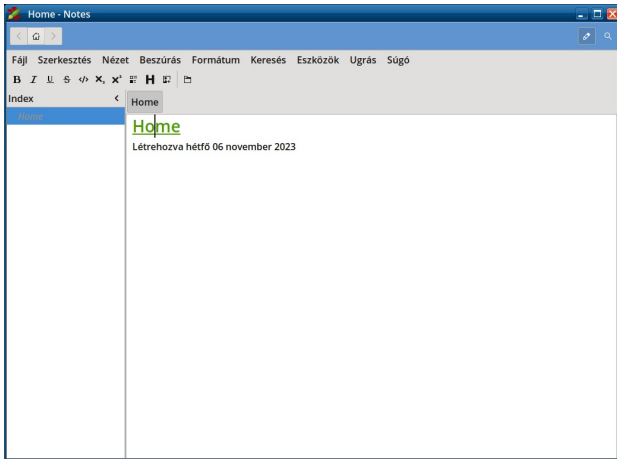
A **Notes** könyvtárban három Zim-lap van (az adataikkal sima szövegfájlban tárolva):

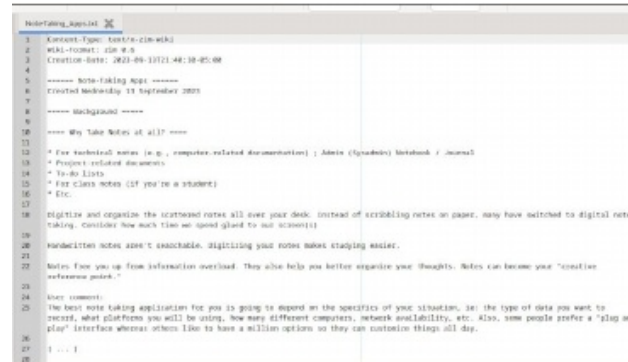
A **Zim Demo** könyvtárban csak egy Zim-lap van:

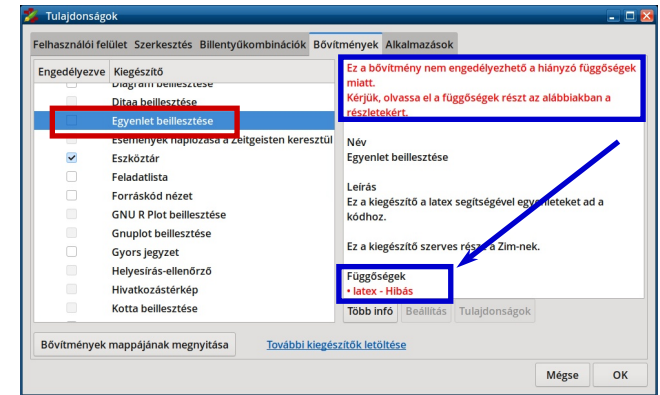
Az első indításkor a Zim felülete elég üres. Kevés elem van az eszközsávban; a bal oldali panel csak a fájlstruktúrát mutatja. A fő ablakban (jobb oldalon), egy sima szövegszerkesztő van;

(Ha érdekel, a következő képernyőkép megmutatja az előző képen látott Zim-oldal mögötti szöveg formátumát.)

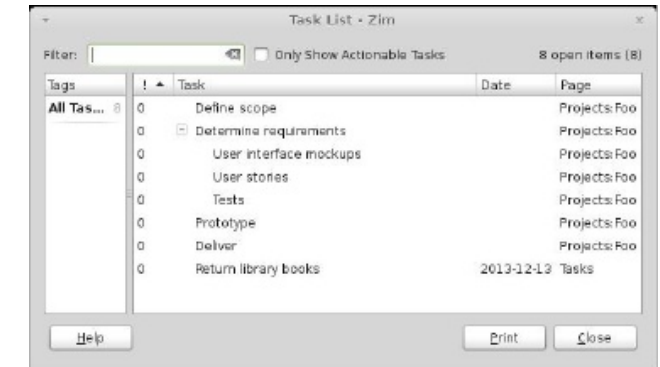
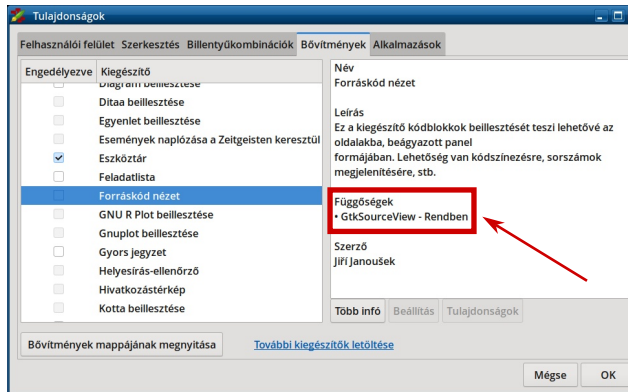

Néhány kiegészítőhöz függőségeket kell telepíteni; a Zim jelzi, hogy azok csomagok a rendszeren jelen vannak-e:

További hasznos kiegészítők például: a Feladatlista, a Táblázatszerkesztő és a Forráskódnézet (ez lehetővé teszi az adott oldalba kódblokkok beillesztését):

A csupasz kinézet ellenére a Zim elég hatékony és válogatott kiegészítőket tartalmaz, amik további képességekkel ruházzák fel (a **Szerkesztés** → **Beállítások** → **Bővítmények** fül). Például ott van a hasznos **Tartalomjegyzék** kiegészítő:

A Tartalomjegyzékben a lap fejezeteire, alfejezeteire mutató hivatkozások vannak, és a fejlécsorra kattintásra becsukódik.

Mindazonáltal, nincs elég helyem az összesről képernyőképet betenni, mintegy huszonöt további kiegészítő érhető el. Említést érdemel a Helyesírás-ellenőrző, a Képernyőkép és az Egyenlet beillesztése bővítmény (utóbbinál a LaTeX-féle egyenletmegadást kell használni). Ha nem ismered a LaTeX-et, akkor használhatod Yassine Lagrida féle ingyenes és telepítést nem igénylő „Online LaTeX

Home | GitHub | CherryTree | Insert Code Blocks | Note-taking Apps | **Insert Tables**

Insert Tables

Created Sunday 22 October 2023

Other open-source note-taking apps to possibly check out ...

- This is not an exhaustive list

Name	Flatpak ?	AppImage ?	In PCLinux repo ?
Anytype		x	
Joplin	x	x	
Logseq	x	x	
QOwnNotes	x	x	x (18.05.7)
Standard Notes	x	x	x (3.150.21)
TiddlyWiki			
Zettlr	x	x	

- Standard Notes costs \$ but has a free ver. available
 - The current AppImage [3.178.7] works on PCLinuxOS
- QOwnNotes
 - Q is for the Qt framework used
 - Own because you own your own notes
 - The current AppImage [23.10.1] works on PCLinuxOS

Home | CherryTree | GitHub | OneNote | Note-Taking Apps | **Insert Code Blocks**

Insert Code Blocks

Created Saturday 21 October 2023

Go to Edit > Preferences > Plugins tab

Look for the "Source View" plugin

Notice that it requires GtkSourceView as a dependency.

Afterwards, select / tick the "Source View" plugin to enable it.

Under Insert > Code Block now appears as an option ...

Examples of the fstrim command:

```
1 # fstrim -v /
```

```
1 # fstrim -v /home
```

egyenletszerkesztő”-<http://latexeditor.lagrida.com/>), ami webböngésző, vizuális szerkesztő és JavaScript segítségével hozza létre az képletek és egyenletek LaTeX-leírását.

Bármely Zim-lap tartalmazhat hivatkozást a projekt más lapjaira, webes hivatkozást, sima formázott szöveget és beágyazott képeket. Másik hasznos tulajdonsága, hogy képes HTML-formátumba exportálni, weben közzétételre. (Valójában a Zim honlapja is Zim-mel készült.)

A Zimnek van egy beállítása, ami elsőre összevart, mivel nem ismertem a „CamelCase”-t. CamelCase-szónak nevezzük azt, ami betűköz vagy írásjelek nélküli nagybetűt tartalmaz. Közismert példa a erre p. a „YouTube”, az „iPhone” és az „eBay”.

Bizonyos wiki-jelölőnyelveknél a camel case-t más wiki-lapokra vonatkozó automatikus hivatkozásra szolgáló kifejezéseknél használják. A Zim követi ezt az rendszert: a camel case szavak írás közben hoznak létre hivatkozásokat (az eredményét lásd kiemelve):

Insert Tables | Insert Code Blocks | Home | **CherryTree** | **OneNote** | **GitHub** | Note-Taking Apps

Background

A viselkedés kikapcsolásához a **Szerkesztés** → **Beállítások**-nál kattints a Szerkesztés fülre a megjelenítéséhez. Keresd meg a „A „CamelCase” szavak automatikusan hivatkozások lesznek” opciót és vedd ki előle a kijelölést: (jobbra fönt)

Tulajdonságok

Felhasználói felület | Szerkesztés | Billentyűkombinációk | Bövítőmenük | Alkalmazások

- A "CamelCase" szavak automatikusan hivatkozások lesznek
- Automatically turn wiki page names into links

A Zim használatának egyik hátránya lehet, hogy nem ajánl fel egylépéses mobil megoldást a feljegyzések tárolására, mivel nincs Android-, vagy iOS-kliense (p. okos telefonra, táblagépre). Ugyanakkor, ha kell, akkor a Zim-adatok felhőtároló-szolgáltatáson keresztül, mint a Dropbox, Google Drive, vagy Microsoft OneDrive szinkronizálhatók.

Feltehetően egynél több számítógépen dolgozol a Zim-jegyzetfüzetekkel. Ha tényleg, akkor nagyon egyszerűen másold – vagy mentsd – le a Zim-adatokat. Minden a ~/Notebooks alatt van, csak másold le a legfelső könyvtárat (vagyis azt, amiben a notebook.zim fájl van) és vidd át a másik PC-re. A rendszeremben, amiben a Zim alapbeállításait használom, ez a **Notes** nevű könyvtár.

/home/david/Notebooks/

Name	Subtree Percentage	%	Size
/home/david/Notebooks			25.7 kB
Notes	84.4%		21.7 kB
<Files>	62.8%		13.6 kB
Note-Taking_Apps.txt	84.4%		11.5 kB
Insert_Code_Blocks.txt	5.3%		740 Bytes
Insert_Equations.txt	4.9%		689 Bytes
CherryTree.txt	2.5%		352 Bytes
notebook.zim	1.6%		221 Bytes
OneNote.txt	1.3%		175 Bytes

További források

A Zim-mel kapcsolatos további tájékozódáshoz ez a két web alapú oktató jó kiindulópont lehet: A Zim felhasználói kézikönyv: <https://zim-wiki.org/manual/Start.html>

Kidwell, Brendan. "Getting Work Done in Zim." 2013. dec. 4. <https://www.glump.net/content/getting-work-done-in-zim/getting-work-done-in-zim.html>

Ha inkább videóbemutatókat szeretnél, legjobbnak a következőket találtam:

Munka Linux-szal. "Zim Done on Linux." YouTube, 2021. febr. 28. (21 min., 59 sec.) https://www.youtube.com/watch?v=FJVM LF_Z7qQ

Pandora-val. "Zim: Ultimate Note Taking Guide in 26 Minutes." YouTube, 2022. május 6. (26 p., 17 m.) <https://www.youtube.com/watch?v=qa5wa7AmvRE>

Összegzés

Ha rendezett feljegyzéseket kell készíteni, vagy szereted a Wiki-stílusú jegyzetelést, a Zim le fog nyugózni. Igazi asztali alkalmazás, ami megbízható, gyors, kis erőforrásigényű és azonnal használható. A feljegyzéseid a számítógépeden maradnak, az ellenőrzésed alatt és nem „tárazva” valami céges felhőbe. A Zim sima szöveges fájlformátuma lehetővé teszi a későbbi ellenőrzést – mivel a feljegyzésekből egyszerűen fájlok és könyvtárak hierarchiáját hozza létre. A Zim-et régebb óta

használok feljegyzéseiben olvasottak szerint, sosem sérült meg, vagy veszett el feljegyzés és nagyban javította a teljesítményüket. Ha a Zim kipróbálása mellett döntesz, remélem javítja a digitális életedet.

**The PCLinuxOS
Magazine**

**Created with
Scribus**

Screenshot Showcase

Posted by jogurtmen, on October 27, 2023, running Mate.